MINISTERUL SĂNĂTĂȚII REPUBLICA MOLDOVA

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE „RAISA PACALO"

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA MANAGEMENT PERSONAL MEDICAL
IDNO 1006601000093

APROBAT

Direcția management personal medical

_____

"15" martie 2017

Curriculumul modular

MALADII INFECȚIOASE LA COPII CU NURSING SPECIFIC

SPECIALITATEA - ÎNGRIJIREA BOLNAVILOR 91310

CALIFICAREA ASISTENT MEDICAL

2017

Autori:

Elena CUCIERU, şef catedră Discipline pediatrice, profesor la disciplina Pediatria, grad didactic superior.

Liudmila BOTNARCIUC, metodist, profesor la disciplina Pediatria şi Genetica medicală, grad didactic superior, doctor în pedagogie.

Riva CUŞNIR, profesor la disciplina Pediatria, grad didactic întîi.

Ludmila MADJAR, profesor la disciplina Pediatria, grad didactic doi.

Recenzenţi

Tamara ŢURCAN, doctor în medicină, conferenţiar universitar, USMF „N.Testemiţeanu".
Ludmila SERBENCO, doctor în medicină, conferenţiar universitar, USMF „N.Testemiţeanu".

Discutat
La şedinţa Catedrei Discipline pediatrice
din "06" 02 2017
Şef catedră _____ **Elena Cucieru**, grad didactic superior

Aprobat
La şedinţa Consiliului metodic din 27.02.17
Proces verbal nr. 4

Coordonat
Şef Cabinet Instructiv-Metodic Republican
al Ministerului Sănătăţii
_____ **Diana SAVCA**
„13" 03 2017

CUPRINS		PAGINA
I.	Preliminarii	3
II.	Motivația, utilitatea curricumului pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice	4
IV.	Administrarea modulului	4
V.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	5
VI.	Unitățile de învățare	5
VII.	Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII.	Sugestii metodologice	10
IX.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	11
X.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XI	Resursele didactice recomandate elevilor	12

ABREVIERI UTILIZATE

AMP	Asistența medicală primară
CMF	Centrul medicilor de familie
CIMC	Conduita Integrată a Maladiilor la Copii
PNI	Programul Național de Imunizare
PAF	Particularitățile anatomo-fiziologice
RM	Republica Moldova
IRVA	Infecțiile respiratorii virale acute
BK	Bacil Koch
SRO	Săruri rehidratante orale
TRO	Terapia Rehidratării Orale
Ps	Puls
TA	Tensiune arterială
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
BCG	Vaccin cu Bacili Calmette-Guerin
HVB	Vaccinul Hepatita virală B
DTP	Vaccinul Difterie, tetanos şi pertusis
DT	Vaccinul Difterie şi tetanos
ROR	Vaccinul Rujeolă, oreion şi rubeolă
Hib	Vaccinul Hemofilus influență
PPD	Derivat proteic purificat (tuberculină) *(Purified protein derivative)*
UT	Unități tuberculinice
TB	Tuberculoză
n.n.	Nou-născut

I. PRELIMINARII

Curriculum-ul este un document de tip normativ, directiv şi proiectiv, un document pedagogic şi un instrument didactic, care facilitează organizarea, monitorizarea şi desfăşurarea eficientă a procesului de studiere a disciplinei. Curriculum-ul corespunde prevederilor şi recomandărilor Planului –cadru de învăţămînt, care prevede modernizarea şi eficientizarea învăţământului postsecundar nonterţiar, reeşind din obiectivul general al "Strategiei de dezvoltare a învăţământului vocaţional/tehnic pe anii 2013-2020", aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 97 din 1 februarie 2013, prevedere care derivă din Strategia naţională de dezvoltare Moldova – 2020", aprobată prin Legea nr. 166 din 11 iulie 2012 de către Parlamentul Republicii Moldova. Modernizarea şi eficientizarea învăţământului postsecundar nonterţiar

Din perspectiva promovării dimensiunii europene a educaţiei prin didactica unui învăţămînt axat pe competenţe, curriculumul are menirea de a asigura dezvoltarea şi formarea la viitorii specialişti a unui sistem de competenţe funcţionale, necesare pentru adaptarea la solicitările de actualitate ale medicinii şi la condiţiile mereu în schimbare ale vieţii. În scopul unei profilizări eficiente a specialistului medical atît în conţinutul tematic, cît şi în metodologia formării profesionale accentul se pune pe subiecte specifice practicii medicale conform calificării, prin implementarea Politicii Naţionale de Sănătate, asistenţa medicală primară, conceptului Asigurărilor Medicale Obligatorii, inclusiv PCN, Programele naţionale în vigoare, de exemplu CIMC, PNI, etc.

La definitivarea conţinuturilor de studiere a disciplinei s-a ţinut cont de specificul calificării, cu recomandarea unor activităţi didactice de profilizare. Fiind o disciplină clinică pediatria include domeniile cognitiv, aplicativ, integrativ şi atitudinal, distribuite echilibrat şi argumentat la teorie, îngrijiri speciale a copilului sănătos şi bolnav, precum şi urgenţele pediatrice. O atenţie deosebită se acordă organizării minuţioase a activităţilor privind îngrijirea copilului în baza competenţelor şi abilităţilor specifice. Luînd în considerare recomandările experţilor europeni o parte considerabilă din conţinuturi se prevăd a fi studiate prin activităţi practice de îngrijire a copilului în familie şi în spitalele de copii.

Funcţiile Curriculumului:

- ***Funcţia normativă, directivă:*** este documentul în baza căruia se desfăşoară studierea disciplinei conform numărului de ore prevăzut. Reglementează procesul de predare-învăţare-evaluare în contextul unei pedagogii axate pe competenţe.
- ***Funcţia metodologică-proiectivă:*** asigură reperele conceptuale privind proiectarea didactică prin sugerarea spectrului aplicării strategiilor didactice. Prin proiectarea didactică se realizează conexiunea dintre competenţe, conţinuturi şi activităţile de învăţare.
- ***Funcţia de informare ştiinţifică:*** concretizează conţinuturile ştiinţifice actualizate.
- ***Funcţia tehnologică:*** sugerează metodologiile pentru elaborarea manualelor, cursurilor, compendiilor, ghidurilor didactice de predare-învăţare-evaluare, ghidurilor pentru lecţiile practice, standardelor de proces, testelor de evaluare.
- ***Funcţia acţională:*** orientează procesul educaţional spre crearea oportunităţilor pentru dezvoltarea şi formarea competenţelor şi abilităţilor specifice la viitorii asistenţi medicali conform calificării.
- ***Funcţia axiologică:*** ghidează formarea viitorului specialist medical în baza valorilor general-umane, sociale, profesional-medicale şi personale conştientizate.
- ***Funcţia evaluativă:*** propune strategii eficiente şi actuale de verificare/evaluare.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumulul este adresat profesorilor din Colegiile de Medicină din ţară, care predau disciplina *Pediatria*, autorilor de manuale, cursuri, compendii, ghiduri metodologice şi materiale didactice, membrilor comisiilor pentru examenele de calificare, membrilor comisiilor de identificare, evaluare şi recunoaştere a rezultatelor învăţării, precum şi viitorilor specialişti medicali pentru a-şi ghida autoinstruirea. În scopul obţinerii finalităţilor educaţionale profesorul are libertatea să-şi elaboreze o strategie proprie de proiectare/organizare a

demersului educațional în vederea dezvoltării şi formării la viitorii specialişti medicali a unor valori şi atitudini în contextul cerințelor societății contemporane.

II. MOTIVAȚIA, UTILITATEA CURRICUMULUI PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Curriculumul modular *Maladii infecţioase la copii cu nursing specific* a fost elaborat în baza următoarelor principii:

- Axarea pe obținerea finalităților educaționale;
- Corelarea obiectivelor educaționale, a competențelor şi abilităților, cu conținuturile şi metodologiile de predare-învățare-evaluare;
- Actualizarea continuă a conținuturilor predate / studiate;
- Integrarea eficientă a teoriei cu practica madicală;
- Diversificarea metodologică a activităților de formare profesională;
- Apropierea de standardele europene;

În ansamblu, Curriculumul modular este conceput în aşa mod încît să ofere profesorilor din instituțiile de învățămînt professional medical postsecundar nonterțiar posibilitatea de a elabora strategii proprii de proiectare şi organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a competențelor, valorilor şi atitudinilor, ce corespund necesităților curente şi de perspectivă ale unei societăți aflate în permanentă schimbare.

Valoarea formativă a modulului constă în:

- dezvoltarea unor competențe cognitive care vizează utilizarea teoriilor şi noțiunilor specifice disciplinei;
- dezvoltarea abilităților funcționale de aplicare a cunoştințelor specifice pediatrice actuale în realizarea activităților profesionale medicale;
- dezvoltarea/formarea unui comportament sanogen în baza valorilor personale privind menținerea propriei stări de sănătate şi socio-profesionale cu impact asupra populației/familiei;
- dezvoltarea/formarea competențelor comunicative, a unei conduite specifice asistenței medicale copiilor de diferite vîrste cu consilierea părinților şi a îngrijitorilor.

III. COMPETENȚELE PROFESIONALE SPECIFICE

1. Examinarea complexă a copilului bolnav cu identificarea semnelor patologice ale afecțiunilor pediatrice.
2. Identificarea semnelor de maladie foarte gravă şi acordarea asistenței de urgență.
3. Pregătirea şi asistarea copilului în investigațiile de laborator şi instrumentale.
4. Organizarea îngrijirii copilului bonav în spitalul de boli somatice şi infecțioase la copii conform planului de îngrijire nursing.
5. Organizarea mediului de îngrijire şi supraveghere a copilului bolnav în familie.
6. Realizarea tratamentului complex şi individualizat a copiilor de diferite vîrste conform prescripțiilor medicului.
7. Realizarea imunoprofi-laxiei copiilor sănătoşi conform Programului Național de Imunizare
8. Consilierea părinților/îngrijitorilor privind creşterea şi dezvoltarea armonioasă a copiilor.

IV. ADMINISTRAREA MODULUL

Codul modulului	Denumirea modulului	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
			Total	Contact direct		Studiu individual		
				Teorie	Practică			
S.09.O.034	Maladii infecţioase la copii cu nursing specific	V	150	30	60	60	Examen	5

V. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Teorie	Practică	Studiu individual
1.	Maladii infecțioase aerogene	82	18	34	30
2.	Maladii infecțioase intestinale	40	7	18	15
3.	Asistența de urgență.	28	5	8	15
	Total	**150**	**30**	**60**	**60**

VI. UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	1. Maladiile infecțioase.	
1. Examinarea complexă a copilului bolnav cu identificarea semnelor patologice ale afecțiunilor pediatrice. 2. Identificarea semnelor de maladie foarte gravă şi acordarea asistenței de urgență. 3. Pregătirea şi asistarea copilului în investigațiile de laborator şi instrumentale 4. Organizarea îngrijirii copilului bonav în spitalul de boli infecțioase la copii conform planului de îngrijire nursing. 5. Organizarea	1. **Rujeola,** informația epidemiologică actuală, etiologia, epidemiologia, semnele clinice, clasificarea. Diferențierea dintre rujeolă, rubeolă şi alte infecții aerogene la copii, complicațiile. Conduita copilului bolnav în viziunea CIMC şi PCN în vigoare. Măsurile antiepidemice în focar. Profilaxia specifică şi nespecifică. 2. **Scarlatina,** informația epidemiologică actuală, etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare, semnele clinice, clasificarea, manifestările clinice. Diferențierea anginei şi a exantemului în scarlatină de alte maladii infecțioase. Complicațiile, diagnosticul. Conduita copilului bolnav în viziunea PCN în vigoare. Măsurile antiepidemice în focar. Profilaxia. 3. **Mononucleoza infecțioasă,** etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare, semnele clinice, complicațiile, diagnosticul. Diferențierea maladiei de alte afecțiuni infecțioase. Conduita copilului bolnav în viziunea PCN în vigoare. Profilaxia. 4. **Tusea convulsivă**. Etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare.Manifestările clinice, complicațiile. Diagnosticul. Diferențierea maladiei de alte afecțiuni respiratorii la copii. Conduita copilului	1. Examinarea copiilor bolnavi conform CIMC şi PCN în vigoare. 2. Determinarea temperaturii corporale, frecvenței R, Ps, TA, edemelor, dispneei, etc. 3. Aprecierea semnelor de pericol pentru viață (semne meningiene, convulsii, stare letargică, comă, etc.) şi realizarea conduitei. 4. Expunerea semnelor de diferențiere dintre rujeolă, rubeolă şi alte infecții aerogene. 5. Expunerea semnelor de diferențiere dintre angina scarlatinoasă şi alte tipuri de angine, a exantemului în varicelă, scarlatină, rujeolă, etc. 6. Colectarea sputei, frotiului din nas, faringe, nazofaringe, secrețiilor faringiene pe placa Petri în pertusis. 7. Tratarea copiilor bolnavi conform CIMC şi PCN în vigoare. 8. Acordarea tratamentului urgent prespitalicesc. 9. Îngrijirea copiilor bolnavi conform planului de îngrijire nursing. 10. Dozarea şi administrarea antibioticelor. 11. Acordarea asistenței în acces de tuse spastică, febră, convulsii, în laringotraheita, bronşita obstructivă, etc.

mediului de îngrijire şi supraveghere a copilului bolnav în familie. 6. Realizarea tratamentului complex şi individualizat a copiilor de diferite vîrste conform prescripţiilor medicului. 7. Realizarea imunoprofilaxiei copiilor sănătoşi conform Programului Naţional de Imunizare. 8. Consilierea părinţilor/îngrijitorilor privind creşterea şi dezvoltarea armonioasă a copiilor.	bolnav conform PCN în vigoare. Asistenţa în accesul de tuse spastică. Măsurile antiepidemice în focar. Profilaxia specifică şi nespecifică. 5. **Oreionul.** Etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare, clasificarea, manifestările clinice, diagnosticul. Diferenţierea maladiei de alte afecţiuni la copii (limfadenite, pancreatite, meningita meningococică, etc.). Complicaţiile. Conduita copilului bolnav în viziunea PCN în vigoare. Măsurile antiepidemice în focar. Profilaxia specifică şi nespecifică a maladiei. 6. **Varicela.** Etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare, manifestările clinice, diagnosticul. Diferenţierea maladiei de alte afecţiuni la copii (dermatita atopică, scarlatina, rujeola, etc.). Complicaţiile. Conduita copilului bolnav în viziunea PCN în vigoare. Măsurile antiepidemice în focarul de varicelă. Profilaxia.	12. Îngrijirea şi alimentarea bolnavilor în spital şi la domiciliu. 13. Îngrijirea copiilor cu febră, după puncţia lombară etc. 14. Îngrijirea tegumentelor şi mucoaselor în varicelă. 15. Aplicarea compresei termogene în oreion. 16. Îngrijirea copiilor cu orhită urleanică. 17. Tratarea stomatitei ulceroase. 18. Administrarea remediilor inofensive, unguentului oftalmic. 19. Instilarea picăturilor în ochi, nas, urechi. 20. Completarea fişei de examinare CIMC. 21. Supravegherea şi monitorizarea stării bolnavilor. 22. Realizarea activităţilor în focarul infecţios. 23. Imunizarea cu vaccinul ROR, DTP, DT, antigripal. 24. Proiectarea şi realizarea convorbirii *Profilaxia infecţiilor aerogene la copii, Promovarea modului sănătos de viaţă.*
	3.Maladiile infecţioase intestinale	
	1. Maladiile infecţioase intestinale. Informaţie epidemiologică actuală. 2. **Dezenteria,** etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare, clasificarea, manifestările clinice, complicaţiile, diagnosticul. Conduita copilului bolnav în viziunea CIMC şi PCN în vigoare. Particularităţile îngrijirii şi tratamentului. Dietoterapia. Măsurile antiepidemice în focar. Supravegherea. Profilactica. 3. **Salmoneloza,** etiologia, epidemiologia, mecanismul de dezvoltare, clasificarea. Semnele clinice în diverse forme, diagnosticul. Conduita copilului bolnav în viziunea CIMC şi PCN în vigoare. Particularităţile îngrijirii şi tratamentului. Dietoterapia. Măsurile antiepidemice în focar. Supravegherea.	1. Examinarea copiilor bolnavi cu recunoaşterea semnelor de boală. 2. Determinarea tratamentului copiilor cu boli intestinale în viziunea Programului CIMC şi PCN în vigoare. 3. Proiectarea măsurilor antiepidemice în sala de proceduri. 4. Organizarea îngrijirii copilului bolnav în spital şi la domiciliu.â 5. Îngrijirea copiilor bolnavi în baza Planului nursing. 6. Realizarea pe mulaje a clismelor, aplicării tubului de evacuare a gazelor. 7. Acordarea asistenţei în febră, vărsături. 8. Prescrierea regimului alimentar în bolile diareice şi hepatitele virale.

	Profilaxia. 4. **Hepatita virală A**, etiologia, epidemiologia, manifestările clinice, complicațiile, diagnosticul de laborator. Conduita copilului bolnav cu HVA în viziunea PCN în vigoare. Particularitățile îngrijirii şi tratamentului, dietoterapia. Măsurile antiepidemice în focar. Profilaxia. 5. **Hepatitele virale B, C, D, F** etc, etiologia, epidemiologia, manifestările clinice, diagnosticul, complicațiile, regimul dietetic, îngrijirea şi tratamentul. Profilaxia specifică şi nespecifică.	9. Recoltarea fecalelor pentru analiza bacteriologică, coprologie, etc. 10. Recoltarea urinei la sugari şi copiii mai mari. 11. Prepararea şi administrarea SRO. 12. Administrarea SRO prin sonda nazogastrală. 13. Completarea fişelor de examinare a copilului bolnav. 14. Supravegherea copiilor bolnavi. 15. Consilierea părinților privind semnele de pericol şi adresare imediată la medic. 16. Realizarea activităților în focarul infecțios. 17. Imunizarea cu vaccinul HVB. 18. Proiectarea şi realizarea convorbirilor cu părinții *Profilaxia bolilor diareice şi a hepatitelor virale la copii.*
	4.Asistența de urgență	
	1. Importanța acordării asistenței în diferite stări de urgență la copii. 2. Informația epidemiologică actuală. 3. Semnele de pericol pentru viață la copiii de diferite vărste conform OMS. 4. **Sindromul febril**, cauzele, manifestările clinice, clasificarea febrei în viziunea OMS şi Programului CIMC. Particularitățile conduitei copilului cu febră conform Programului CIMC şi PCN în vigoare. 5. **Sindromul convulsiv**, cauzele, manifestările clinice, particularitățile acordării asistenței de urgență în convulsii conform PCN în vigoare. 6. Particularitățile conduitei copilului în caz de suspecție la **menincococemie** conform PCN în vigoare 7. Particularitățile conduitei copilului în stare de **şoc anafilactic,** conform PCN în vigoare. 1. Particularitățile conduitei copilului cu **sindromul bronhoobstructiv** şi	1. Examinarea copiilor bolnavi cu recunoaşterea semnelor de maladie gravă la copii de diferite vîrste. 2. Acordarea asistenței de urgență în caz de menincococemie în viziunea PCN în vigoare. 3. Acordarea asistenței în convulsii. 4. Exersarea pe mulaje a administrării diazepamului intrarectal. 5. Exersarea pe mulaje a asistenței în sindroamele laringotraheitei obstructive şi bronhoobstructiv. 6. Acordarea asistenței în febră la nivel de AMP. 7. Acordarea asistenței în timpul puncției lombare şi îngrijirea ulterioară a copilului. 8. Exersarea pe mulaje a aplicării pungii cu gheață, compresei reci în caz de hipertermie. 9. Realizarea pe mulaje a lavajului gastric, clismei evacuatoare. 10. Exersarea pe mulaje a asistenței în voma persistentă. 11. Asistența în coma diabetică şi hipoglicemică la nivel de AMP.

	laringotraheitei obstructive conform CIMC şi PCN în vigoare. 8. Particularităţile conduitei copilului bolnav cu **intoxicaţii alimentare**.	12. Completarea fişelor de examinare. 13. Proiectarea şi realizarea convorbirii *Profilaxia stărilor de pericol la copii..*

VII. STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalităţi de evaluare	Termeni de realizare
	Maladiile infecţioase aerogene		
Rujeola	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu rijeolă la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia rujeolei la copii . Elaborarea algoritmului de conduită a copilului bolnav. Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre rujeolă, rubeolă şi alte maladii infecţioase. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea mini-albumelor cu fotogtafii. Elaborarea planului de îngrijire nursing	Evaluarea rezumatului, pliantelor. Evaluarea tabelului de diferenţiere, algoritmului de conduită a copilului bolnav, lucrului în focar. Evaluarea planului de îngrijire nursing. Evaluarea mini-albumelor cu fotogtafii.	5 ore
Varicela	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu varicelă la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia varicelei la copii. Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre varicelă şi alte maladii infecţioase. Elaborarea algoritmului de conduită a copilului bolnav de varicelă. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea mini-albumelor cu fotografii. Elaborarea planului de îngrijire nursing.	Evaluarea rezumatului, pliantelor, algoritmului de conduită a copilului bolnav. Evaluarea tabelului de diferenţiere şi a lucrului în focar. Evaluarea planului de îngrijire nursing. Evaluarea mini-albumelor cu fotogtafii	5 ore
Scarlatina	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu scarlatină la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia scarlatinei la copii. Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre scarlatină şi alte maladii infecţioase. Elaborarea algoritmului de conduită a copilului cu scarlatină. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea mini-albumelor cu fotografii. Elaborarea planului de îngrijire nursing	Evaluarea rezumatului, pliantelor, algoritmului de conduită a copilului bolnav, tabelului de diferenţiere şi a lucrului în focar. Evaluarea mini-albumelor cu fotogtafii. Evaluarea planului de îngrijire nursing.	5 ore
Mononucleo-za infecţioasă	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu mononucleoză infecţioasă la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia maladiei la copii. Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre mononucleoza infecţioasă şi alte maladii	Evaluarea rezumatului, pliantelor, algoritmului de conduită a copilului bolnav, tabelului de diferenţiere şi a lucrului în focar. Evaluarea mini-albumelor cu fotogtafii.	5 ore

	infecţioase. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea mini-albumelor cu fotografii. Elaborarea planului de îngrijire nursing.	Evaluarea planului de îngrijire nursing.	
Tusea convulsivă	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu pertusis la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia pertusei la copii. Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre pertusis şi alte maladii infecţioase. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea algoritmului de conduită în pertusis. Elaborarea planului de îngrijire nursing	Evaluarea rezumatului, pliantelor, algoritmului de conduită a copilului bolnav, tabelului de diferenţiere, lucrului în focar, planului de îngrijire nursing. Evaluarea algoritmului de conduită.	5 ore
Oreionul	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu oreion la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia maladiei la copii. Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre oreion şi alte maladii. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea mini-albumelor cu fotografii. Elaborarea planului de îngrijire nursing.	Evaluarea rezumatului, pliantelor, algoritmului de conduită a copilului bolnav, tabelului de diferenţiere şi a lucrului în focar, planului de îngrijire nursing. Evaluarea mini-albumelor cu fotogtafii.	5 ore
Maladii infecţioase intestinale			
Dizenteria, salmoneloza	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu maladii infecţioase intestinale la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind *profilaxia maladii infecţioase intestinale.* Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre dizenterie şi salmoneloză. Elaborarea algoritmului de conduită în maladii infecţioase intestinale. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea mini-albumelor cu fotografii. Elaborarea planului de îngrijire nursing	Evaluarea rezumatului, pliantelor, algoritmului de conduită a copilului bolnav, tabelului de diferenţiere şi a lucrului în focar. Evaluarea planului de îngrijire nursing, mini-albumelor cu fotogtafii.	10 ore
Hepatitele virale	Elaborarea rezumatului consilierii îngrijitorilor: *Îngrijirea copilului cu hepatite virale la domiciliu.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia hepatitelor virale la copii . Elaborarea tabelului de diferenţiere dintre diferite forme de hepatite virale. Elaborarea algoritmului de conduită a copilului cu hepatită virală A. Elaborare tabel *Lucrul a/m în focar.* Elaborarea planului de îngrijire nursing.	Evaluarea rezumatului, pliantelor informaţionale, algoritmului de conduită a copilului bolnav. Evaluarea tabelului de diferenţiere şi a lucrului în focar. Evaluarea planului de îngrijire nursing.	5 ore
Asistenţa de urgenţă.			
Semnele de pericol la sugarul mic	Elaborarea rezumatului consilierii mamei: *Conduita copilului bolnav cu semne de pericol conform CIMC.* Elaborare pliantelor informaţionale privind profilaxia maladiilor infecţioase la n.n. Elaborarea algoritmului de conduită a sugarului mic bolnav.	Evaluarea rezumatului, pliantelor informaţionale. Evaluarea tabelului, algoritmului de conduită a copilului bolnav.	5 ore

	Elaborare tabel: *semnele de pericol şi cauzele lor.*		
Asistenţa de urgenţă în febră.	Elaborarea rezumatului consilierii mamei privind profilaxia îngrijirea copiilor cu febră. Elaborare pliantelor informaţionale. Elaborare filme didactice *semnele de pericol* Elaborare algoritm de conduită a copilului cu febră. Elaborare set de teste. Elaborarea planului de îngrijire nursing.	Evaluarea rezumatului, pliantelor informaţionale. Evaluarea algoritmului de conduită a copilului cu febră şi a planului de îngrijire nursing.	5 ore
Asistenţa de urgenţă în convulsii, vomă persistent.	Elaborarea rezumatului consilierii mamei privind îngrijirea copiilor gravi. Elaborare pliantelor informaţionale. Elaborare filme didactice *semnele de pericol* Elaborare algoritm de conduită a copilului cu convulsii, vomă persistentă. Elaborarea planului de îngrijire nursing.	Evaluarea rezumatului, pliantelor informaţionale. Evaluarea algoritmului de conduită a copilului cu convulsii, vomă persistentă, planului de îngrijire nursing.	5 ore

VIII. SUGESTII METODOLOGICE

În contextul promovării unei pedagogii axate pe competenţe, strategiile didactice utilizate trebuie să fie flexibile, adaptabile la situaţiile şi condiţiile survenite spontan, promovate de un profesor creativ şi abil în selectarea şi recombinarea diversificată a metodelor, tehnicilor, procedeelor, mijloacelor de învăţare, a formelor de organizare adecvate situaţiilor de învăţare. Prezentul Curriculumul serveşte ca bază pentru proiectarea şi organizarea procesului instructiv ce are drept scop formarea şi performarea competenţelor specifice ale disciplinei. Accentul se va pune pe stimularea gîndirii critice, pe dinamizarea procesului de învăţare, pe formarea de competenţe profesionale specifice, ce vor asigura absolvenţilor şanse sporite de angajare în cîmpul muncii şi oportunităţi de realizare profesională. În cadrul unităţilor de învăţare se vor utilize diverse forme de organizare: frontal, individual, în grup, în perechi.

Pentru facilitarea procesului de asimilare de către elevi a cunoştinţelor la disciplina pediatria se practică diverse metode, tehnici, procedee didactice de predare-învăţare:

- prelegerea - explicaţia - conversaţia - dezbaterea - dialogul tematic - demonstraţia - modelarea - exerciţiul - algoritmizarea - activitatea practică - studiul de caz / minicaz	- problematizarea - exemplul demonstrativ - sinteza cunoştinţelor - descoperirea dirijată - investigarea - jocul de roluri - experimentul - excursia - instruirea programată - metoda audio-vizuală - tehnica SINELG	- portofoliul din care înveţi - modelul comunicativ - observaţia ghidată - observaţia semighidată - training-ul comunicării situaţionale - elaborarea referatului ştiinţific, a posterului, a pliantului tematic - elaborarea pliantului tematic - soluţionarea integramelor - diagrama Venn

Luînd în considerare implementarea învăţămîntului bazat pe competenţe, aplicarea tehnicilor acţionale, activ-participative şi interactive în procesul de formare a specialistului medical, cadrele didactice selectează, combină metodele şi tehnicile de predare-învăţare diversificat şi adecvat activităţilor didactice, corespunzător capacităţilor grupei de elevi, calificării şi obiectivelor

de formare proiectate. Profesorul poate propune şi utiliza strategii didactice specifice elaborate personal în scopul asigurării obţinerii finalităţilor educaţionale.

Mijloace didactice:

- Modelul didactic	- Cazuri descrise
- Teste cu răspunsuri-cheie	- Agenda mamei, Buclete CIMC
- Integrame	- Fişe de înregistrare
- Situaţii problematizate	- Culegere de teste
- Portofoliul informativ tematic	- Pliante tematice
- Programe computerizate	- Protocoale clinice naţionale
- Prezentări în Power Point	- Filme didactice
- Albume cu imagini/fotografii	- *Motto*-uri
- Culegere de itemi	- Citate
- Ghid pentru lecţiile practice	- Statistici actuale
- Portofoliul elevului cu materiale pentru studiere	- Posterul tematic

În literatura pedagogică sunt propuse mai multe clasificări ale metodelor, tehnicilor şi mijloacelor didactice de predare-învăţare, însă, luînd în considerare particularităţile pedagogiei medicale, am selectat metodele şi tehnicile specifice de predare-învăţare şi antrenare a competenţelor şi abilităţilor specifice, care din experienţa noastră s-au dovedit a fi eficiente. Cadrul didactic este liber să aleagă şi să aplice mijloacele didactice potrivite posibilităţilor din care dispune.

IX. SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENŢELOR PROFESIONALE

Evaluarea este un act didactic complex realizat pe parcursul întregului proces de studii în cadrul căruia acţionează principiul feedback- lui. Cadrul didactic corelează tehnicile de evaluare cu obiectivele propuse. Subiectele pentru studiul independent sunt incluse în conţinuturile programei, discutate şi evaluate în cadrul actrivităţilor didactice şi se regăsesc în lista subiectelor de evaluare pentru examenele de promovare şi absolvire. Evaluarea implică trei componente: controlul, aprecierea şi notarea şi se realizează continuu prin evaluare iniţială, formativă şi evaluare sumativă (finală).

Evaluarea iniţială se va efectua la începutul fiecărei lecţii practice şi teoretice cu scopul stabilirii nivelului de cunoştinţe de reper, interdisciplinare şi intradisciplinare, precum şi cu scopul stabilirii nivelului de predare- învăţare în cadrul lecţiei date.

Evaluarea formativă se realizează pe parcursul studierii disciplinei, postcapitol, postacompartiment, relevînd abilităţile care s-au format deja. În acest context, valoarea evaluării formative la disciplină constă în formarea permanentă, continuu a competenţelor la elevi reflectate în standardele educaţionale.

Metodele folosite pentru evaluarea continuă presupun chestionarea orală sau scrisă, metode interactive: studiu de caz, portofoliul, activitatepractică, buletinul/pliantul informativ, testare, etc..

Evaluarea sumativă se va efectua atît la sfîrşitul fiecărei lecţii, postcapitol, postcompartiment prin lecţii de evaluare seminar, precum şi la sfîrşitul semestrului şi anului de studiu. În baza activităţilor de evaluare se obţine motivarea elevilor şi recepţionarea unui feed-back continuu, care permite corectarea operativă a procesului de învăţare; stimularea autoevaluării şi evaluării reciproce; evidenţierea succeselor; implementarea evaluării selective sau individuale.

Evaluarea finală se realizează în trei paşi: testarea în scris, demonstrarea deprinderilor practice, examenul teoretic de absolvire.

Toate criteriile de evaluare trebuie cunoscute de elevi la etapa de demarare a cursului. Evaluarea continuă şi finală la disciplină se doreşte a fi una autentică şi axată pe succes.

X. RESURSE NECESARE PENTRU DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE STUDII.

Pentru realizarea eficientă a procesului de instruire la pediatrie sunt utilizate următoarele mijloace didactice: Curriculum-ul la disciplină, planul tematic la disciplină, proiecte didactice, lecţii ştiinţifice, prezentări în programul Power – Point, filme didactice, ghiduri pentru lecţiile practice, albume, tabele, planşe, mulaje, seturi de teste de evaluare a cunoştinţelor, etc. Lecţiilor teoretice se realizează în aulele CEMF „R. Pacalo", care sunt dotate cu utilaj suport şi materiale didactice de instruire: televizor, multimedia, retroproector, laptop, materiale video tematice, filme didactice, albume cu fotografii, planşe color laminate, DVD/CD, mulaje-simulatoare, etc.

Lecţiile practice sunt realizate în cadrul cabinetului preclinic al CEMF „R. Pacalo" nr.410 şi spitalele de copii din municipiul Chişinău. Cabinetele din spitalele de copii sunt dotate la fel cu utilaj suport şi materiale didactice de instruire: laptop, materiale video tematice, filme didactice, albume cu fotografii, planşe color laminat, ghidul de instrumente didactice, seturi de teste pentru evaluare, mulaje-simulatoare, utilaj tehnic, seturi de medicamente, obiecte, materiale de îngrijire a copilului, etc.

Cabinetele din incinta spitalelor de copii oferă posibilitatea grupelor de studenţi să discute subiectele tematice în grup, să antreneze pe mulaje-păpuşi deprinderile practice specifice, ca ulterior să le aplice la copilul bolnav. În aceste cabinete sunt concentrate şi se utilizează la lecţiile practice materiale metodico-didactice, ilustrative şi intuitive pentru evaluările formative şi sumative, se demonstrează la calculator filme didactice tematice, se discută cazuri clinice ilustrate la temă, care nu pot fi demonstrate la moment pe bolnav. La secvenţa de consolidare a lecţiei se studiază albume cu fotografii ale patologiilor pediatrice cu evaluarea ulterioară în baza imaginilor competenţele studenţilor de recunoaştere a maladiilor la copii. În aşa fel se dezvoltă spiritul de observaţie clinică, de diferenţiere a semnelor patologice, de stabilire a pericolelor pentru sănătatea copilului.

XI. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Cerempei L., Cucieru E., Botnarciuc L.*Curs de lecţii la pediatrie,* Chişinău, 2011	Biblioteca colegiului	100
2.	Cucieru E., Botnarciuc L., Cuşnir R., etc. *Standarde /protocoale a deprinderilor practice*, Chişinău, 2015	Biblioteca colegiului	
3.	Cobîleanschi S., Botnarciuc L. Cucieru E. *Curs de prelegeri, Boli infecţioase,* Chişinău, 2010, 278 pagini;	Biblioteca colegiului	100
4.	Rusu G., *Boli infecţioase la copii*, Chişinău, 2012	Biblioteca colegiului	20
5.	*Conduita Integrată a Maladiilor la Copii*, OMS, Departamentul Sănătăţii şi Dezvoltării Copilului, 2010	Internet	
6.	VolocA./ŢureaV.*Dezvoltarea copilului şi conduita în maladiile nutriţionale*,Chişinău,2007	Internet	
7.	Stratulat P., *Ghid de îngrijire a nou-născutului şi sugarului pentru medicul de familie*, Chişinău, 2000	Internet	
8.	Stasii E., Holban A., *Dezvoltarea copilului*, Chişinău, 2004	Internet	

9.	Cucieru E., Cuşnir R., *Tehnici de îngrijire în pediatrie,* Chişinău, 2010.	Biblioteca colegiului	100
10.	Protocolului clinic național *Infecțiile respiratorii virale la copii*, 2012, Chişinău.	Internet	
11.	Protocolului clinic național *Boala diareică acută la copii*, 2012, Chişinău.	Internet	
12.	Protocolului clinic național *Pneumoniti comunitare la copii*, 2014, Chişinău.	Internet	
13.	Protocolului clinic național *Dermatita atopică la copii,* 20015, Chişinău	Internet	
14.	Protocolului clinic național *Bronşita acută obstructivă la copii*, 2014, Chişinău.	Internet	
15.	Protocolului clinic național *Infecția cu virusul Herpes simplex la copil, 2015*	Internet	
16.	Protocolul clinic național *Bronşiolita acută la copii*, 2011, Chişinău.	Internet	
17.	Protocolul clinic național *Gripa la copii*, 2012, Chişinău	Internet	
18.	Protocolul clinic național *Infecția entrovirală la copii*, 2012, Chişinău	Internet	
19.	Protocolului clinic național *Convulsiile neonatale*, 2012, Chişinău,	Internet	
20.	Protocolului clinic național *Sepsisul neonatal*, 2014, Chişinău	Internet	
21.	Protocolului clinic național *Rujeola la copii*, 2015, Chişinău	Internet	
22.	Protocolul clinic național *Mononucleoza infecțioasă la copii,* 2010, Chişinău	Internet	
23.	Protocolul clinic național *Varicela*, 2011, Chişinău.	Internet	
24.	Protocolul clinic național *Infecția meningococică la copii,* 2012, Chişinăi.	Internet	
25.	Protocolul clinic național *Oreionul*, 2012, Chişinău	Internet	
26.	Protocolul clinic național *Hepatita virală A la copii*, 2012	Internet	
27.	Protocolulclinic național *Convulsiile febrile la copii*, 2013, Chişinău.	Internet	
28.	*Algoritmi de conduită în urgențe pediatrice*, Ministerul Sănătății al RM, Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare şi Cooperare, 2012.	Internet	
29.	Ежов Н., *Педиатрия*, Минск, 2004.	Internet	
30.	Севостьянова Н. *Сестринское дело в педиатрии*, часть I, II, Москва, 2002.	Internet	
31.	Шабалов Н.П. *Детские болезни*, 5-е издание, Питер, 2003, том 1, стр.312-331	Internet	
32.	*Основы ухода за новорожденным и грудное вскармливание*.Учебный семинар,ВОЗ 2010	Internet	